

KLT-valmennus Henkilöverotus

Mira Merikanto

1 Järjestömme noudattaa kilpailulakia

Kilpailulaki kieltää sellaiset sopimukset, päätökset sekä yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua tai joista seuraa, että kilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy.

Mikäli keskustelu liittyy kiellettyyn teemaan, kaikkien osallistujien tehtävä on lopettaa keskustelu. Emme keskustelee seuraavista teemoista, jotka sisältävät jäsenen luottamuksellista tietoa:

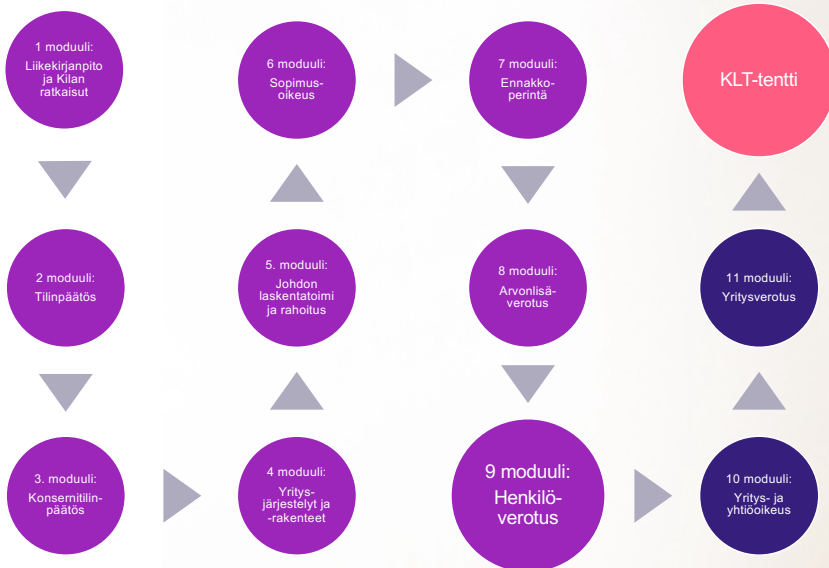
- Yksityiskohtaiset sopimusehdot
- Toimittajat, asiakkaat
- Tarjoukset
- Tuotantomäärät
- Laajentumissuunnitelmat, jotka eivät vielä julkisia
- Muut tulevaisuudensuunnitelmat (esim. T&K-panostukset, tuotantoseisokit)

- Alan yleinen hintataso ja siihen vaikuttaminen
- Hinnoittelukäytännöt ja –mekanismit
- Osto- ja myyntihinnat
- Markkinaosuudet
- Kustannukset
- Kannattavuus
- Yhteiset boikotit

Henkilöverotus

Mira Merikanto

2

3 Kurssin sisältö

Tenttilukemistona:

- **Henkilöverotus**
Niskakangas – Knuutinen
Luvut 5–7, 13 ja 15
Alma Talent Päivityvät hakuteokset
Digiteos

4 Tenttilukemiston luvut

- 5-luku: Pääomatulot: luovutusvoitot
- 6-luku: Pääomatulot: juoksevat tulot
- 7-luku: Yritys- ja yhtymätulot sekä osingot
- 13-luku: Korko- ym. Vähennykset ja alijäämähyvitys
- 15-luku: Verotusmenettelylain mukaisia vaatimuksia ja rajoitteita

5 **Tavoitteita**

1) Pääomatulo

- Oppia pääomatuloveron eri laskentalogiikka suhteessa ansiotuloon
- Tunnistaa eri pääomatulolähteet
- Ymmärtää, että pääomatuloihinkin liittyy tulkinallisuutta ja erityissäännöstä

2) Yritystulo

- Oppia yritysmuodon vaikutus yrittäjän saaman tulon verotukseen
- Tunnistaa mahdollisuudet verosuunnitteluun
- Ymmärtää, ettei mikään yhtiömuoto ole verotuksellisesti toista automaattisesti parempi – tapauskohtainen arviointi

3) Sukupolvenvaihdos

- Oppia sukupolvenvaihdokseen liittyvät verosäännökset ja niiden tiukkuus
- Tunnistaa mahdollisuudet verosuunnitteluun
- Ymmärtää sukupolvenvaihdokseen liittyvä pitkäjänteinen suunnitelmallisuus ja mahdollinen ennakkoratkaisujen tarve

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

6 **Kirjanpitäjän vastuu yrittäjän henkilöverotuksesta?**

Osakaslaina

Osingonjako

SVOP-palautukset

Yhtiön ja omistajan väliset liiketoimet

Omistuksen myynti tai lahjoitus

Yhtiön toiminnan purkaminen

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

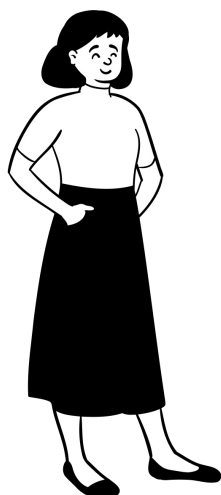
7 **KKO 2001:128**

”...verokonsultoinnin ammattimaisella tarjoajalla on asiantuntijana asiakkaisiinsa nähden toimeksiannon puitteissa laaja tiedonantovelvollisuus sellaisista seikoista, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti asiakkaan etuihin. **Toimeksiannon piiriin kuulumattomien neuvojen antaminen ei lähtökohtaisesti kuulu tämän velvollisuuden piiriin.**

Tiedonantovelvollisuus voi kuitenkin ulottua sellaisiin toimeksiannon ulkopuolelle jääviin merkityksellisiin seikkoihin, jotka **asiantuntija toimeksiantoa täyttäessään havaitsee, jos hän ei voi olettaa asiakkaan niistä tietävän.** Toimeksiannon kohteena olevasta oikeustoimesta aiheutuva **veroseuraamus on tyypillisesti sellainen haitallinen seikka**, johon asiantuntijan tulee kiinnittää asiakkaansa huomiota.”

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

8

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

Pääomatulon perusteet

12.6.2024 ©Taloushallinto

¹⁰ Mitä verotetaan pääomatulona?

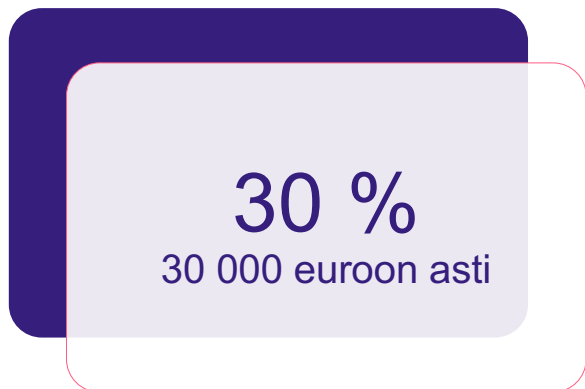
- Ansiotulona on kaikki sellainen tulo, jota ei pidetä pääomatulona (TVL 32 ja 61 §)
- TVL 32 § määrittelee veronalaisen pääomatulon:
 - Omaisuuden tuotto
 - Omaisuuden luovutuksesta saatu voitto
 - Oy, ay/ky purkaminen rinnastetaan luovutukseen
 - Muu sellainen tulo, jota varallisuuden voidaan katsoa kerryttäneen
- Pääomatulona on mm. (TVL 32-53 §):
 - Osa korkotulosta
 - Osa osinkotulosta
 - Vuokratulo
 - Luovutusvoitto
 - Henkivakuutuksen ja kapitalisaatiosopimuksen tuotto
 - Metsätalouden pääomatulo ja maa-aineksista saadut tulot
 - Osakesäästötililtä nostettu tuotto
 - Jaettavan yritystulon, yhtiön osakkaan tulo-osuuden sekä porotalouden tulon pääomatulo-osuus

Pääomatulo-
vero koskee
vain yksityis-
henkilöitä

12.6.2024 ©Taloushallinto

11 Pääomatuloveroprosentit

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

12 Tulosta tehtävät vähennykset

- Verovelvollinen saa vähentää pääomatulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuvat menot, esim:
 - Virtuaalivaluutan louhintaan liittyvät sähkömenot
 - Kilometrikorvaukset sijoitusasunnolla ja yhtiökokouksissa käynneistä
 - Jäsenmaksut, lehdet, kirjat
 - Korkomenot, silloin kun velka kohdistuu veronalaisen tulon hankkimiseen
 - Arvo-osuustilin maksut
 - Myös arvopapereiden, arvo-osuuksien ja muuhun näihin rinnastettavaan omaisuuden hoitoon ja säilyttämiseen aiheutuvat menot, omavastuu kuitenkin 50 € / verovuosi
 - Työhuonevähennys mahdollinen myös pääomatuloihin kohdistuvasta tulonhankkimistoiminnasta
- Hyvä tiedostaa lain erityissäännökset, kuten:
 - 55 § metsävähennys ja 55a § metsälahjavähennys
 - 57 § lahjoitusvähennys
 - 54 c § osakaslainan takaisinmaksu

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

13 Alijäämähyvitys

- Alijäämä syntyy, kun pääomatuloista tehtävät vähennykset ovat suuremmat kuin pääomatulot
- Alijäämähyvitys vähennetään ansiotuloista ja se on 30 % alijäämästä
- Maksimissaan 1 400 € vuodessa
 - Lapsikorotus yksi lapsi + 400 €, useampi lapsi + 800 €
- Hyvityksen voi siirtää puolisolalle
- Mitä alijäämästä jää jäljelle alijäämähyvityksen jälkeen, vahvistetaan pääomantulolajin tappioksi
 - Voimassa 10 vuotta
 - Jos pääomatuloja ei synny, tappion verohyöty menetetään

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

14 Case: laske Liisan vuokratulon määrä

- Asunnon vuokra on 950 € / kk
 - Asunto tyhjiällä ajan 1.-15.1.
- Hoitovastike 285 € / kk
- Tonttivastike 30 € / kk
- Rahoitusvastike 650 € / kk
- Asuntoa varten otettu pankkilaina:
 - Lyhennys 150 € / kk
 - Korke 20 € / kk
- Muut kulut verovuonna:
 - pimennysverho 70 €
 - Mainos vuokrauspalvelussa 50 €
- Lisäksi Liisa halusi tehdä asunnosta maksimipoiston, hankintahinta 195 000 €

Ostin velkavivulla mukavan uuden kaksion As.Oy Unelmatalosta

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

Laita tallenne
pauselle ja tee
tehtävä.

Tehtävän vastaus
näytetään
seuraavaksi.

17 **Case: laske Liisan vuokratulon määrä**

- Tuotto $(950 * 11) + (0,5 * 950) = 10\,925 \text{ €}$
- Kulut:
Hoitovastike $285 \text{ €} / \text{kk} * 12 = 3\,420 \text{ €}$
Tonttivastike $30 \text{ €} / \text{kk} * 12 = 360 \text{ €}$

Rahoitusvastike $650 \text{ €} / \text{kk} * 12 = 7\,800 \text{ €}$
- jos tuloutettu, saa vähentää vuosittain
- jos rahastoitu, saa vähentää myyntihetkellä
- as.oy tekee päätöksen tilikausikohtaisesti, seurattava!
- Asuntoa varten otettu pankkilaina:
- Lyhennys $150 \text{ €} / \text{kk} \rightarrow$ ei vähennysoikeutta
- Korko $20 \text{ €} / \text{kk} * 12 = 240 \text{ €}$
Pimennysverho 70 €
Mainos vuokrauspalvelussa 50 €
- Asunto-osakkeesta ei voi tehdä poistoja

Voitto
6 785 €, jos
rahoitus-
vastike
rahastoitu

Tappio
-1 015 €, jos
rahoitus-
vastike
tuloutettu

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

18 **KHO 2016:169**

A on 18.9.2012 myynyt osakkeet 101 130 euron kauppahinnalla. Osakkeisiin on tuolloin kohdistunut 37 870 euron yhtiölainaosuus. Osakkeiden velaton myyntihinta on siten ollut 139 000 euroa. A on omistusaikanaan maksanut osakkeisiin kohdistunutta yhtiölainaosuutta rahoitusvastikkeina 10 410 euroa. **A ei ole vähentänyt rahoitusvastikkeita vuokratuloista, eikä vuokratuloa ole pääsääntöisesti edes ollut, koska asunto on ollut A:n tyttären käytössä. Asunto-osakeyhtiö on kirjanpidossaan tulouttanut sille suoritettut rahoitusvastikkeet.**

Koska **rahoitusvastikkeet oli käsitelty asunto-osakeyhtiön kirjanpidossa tulosvaikutteisina erinä**, korkein hallinto-oikeus katsoi, että **rahoitusvastikkeita ei tullut lukea luovutettujen asunto-osakkeiden hankintameno lisäyksenä**, kun luovutusvoiton määrä vahvistettiin.

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

19 Vuokraus elinkeinotoimintana

- Jos vuokraustoiminta katsotaan elinkeinotoiminnaksi, sitä verotetaan kuten elinkeinotuloa
 - Tulo jaetaan saajalleen ansio- ja pääomatuloksi TVL 38 § mukaan
 - Tulosta 0, 10 tai 20 % pääomatuloa ja loput ansiotuloa
 - 20 % pääomatulo-osuus automaatio, 0 ja 10 % pitää erikseen vaatia
- Yksityishenkilön harjoittama kiinteistöjen pitkäaikainen vuokraus katsotaan käytännössä aina TVL:n alaiseksi toiminnaksi
 - KHO 1978-B-II-564 yli 400 huoneistoa vuokrattuna
- Lyhytaikainen vuokraus voi olla tietyin edellytyksin elinkeinotoimintaa
 - Edellyttää elinkeinotoiminnan tunnusmerkkien täyttymistä
 - Esim. Kalustettu toimistohotelli tai useiden kohteiden majoitustoiminta, johon liittyy myös palveluita
- Jos irtainten esineiden vuokraus on laajamittaista, sitä pidetään elinkeinotoimintana

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

20 Esimerkkejä jaosta ansio- ja pääomatulon välillä

- Urheilijan saama kisapalkkio on ansiotuloa
 - Jos urheilija myy saamansa pokaalin edelleen, se on pääomatuloa
- Aineettoman oikeuden luomisesta saatu tulo on ansiotuloa, esim. tekijänoikeus musiikkikappaleeseen
 - Jos oikeus periytyy, siitä saatu tulo on pääomatuloa
- Hevosen kasvatusta on pääasiallisesti harrastustoimintaa
 - Harrastustoiminnassa ei tappion vähennysoikeutta
 - Jos myydään voitolla varsa, se verotetaan luovutusvoittona (pääomatulona)
 - Voidaan kuitenkin katsoa tietyin edellytyksin myös elinkeinotoiminnaksi tai maatalouden toiminnaksi
- Sisällöntuottaja sopii tilaajan kanssa korvauksen maksusta tavaran tai palveluna, verotetaan ansiotulona
 - Tavaran / palvelun katsotaan markkina-arvo verotusta varten
 - Jos korvaus on maksettu esim. auton kuukauden käyttöoikeutena ja saaja edelleenvuokraa auton, vuokra on pääomatuloa

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

21 Esimerkkejä verovapaista pääomatuloista

- Omistusasunnon myyntivoitto, jos asuntoa omistusaikana käytetty omana asuntona vähintään kahden vuoden ajan
 - Jos omaa asuntoa toistuvasti luovutetaan, voi joissain tapauksissa lipua elinkeinotoiminnan puolelle ja katsottaisiin yritystuloksi
 - Esim. Rakennusliikkeen omistaja rakennuttaa itselleen talon ja myy sen
- Valtion tai kunnan maksama korkotuki
 - Esim. Opintolainan korkoon kohdistuva tuki silloin, kun se maksetaan pankeille
 - Jos tuki maksetaan lainanottajalle, se on veronalaista
- Koti-irtaimiston myynti 5 000 € edestä / verovuosi
 - Koskee jokaista perheenjäsentä erikseen

12.6.2024 ©TaloushallintoLiitto

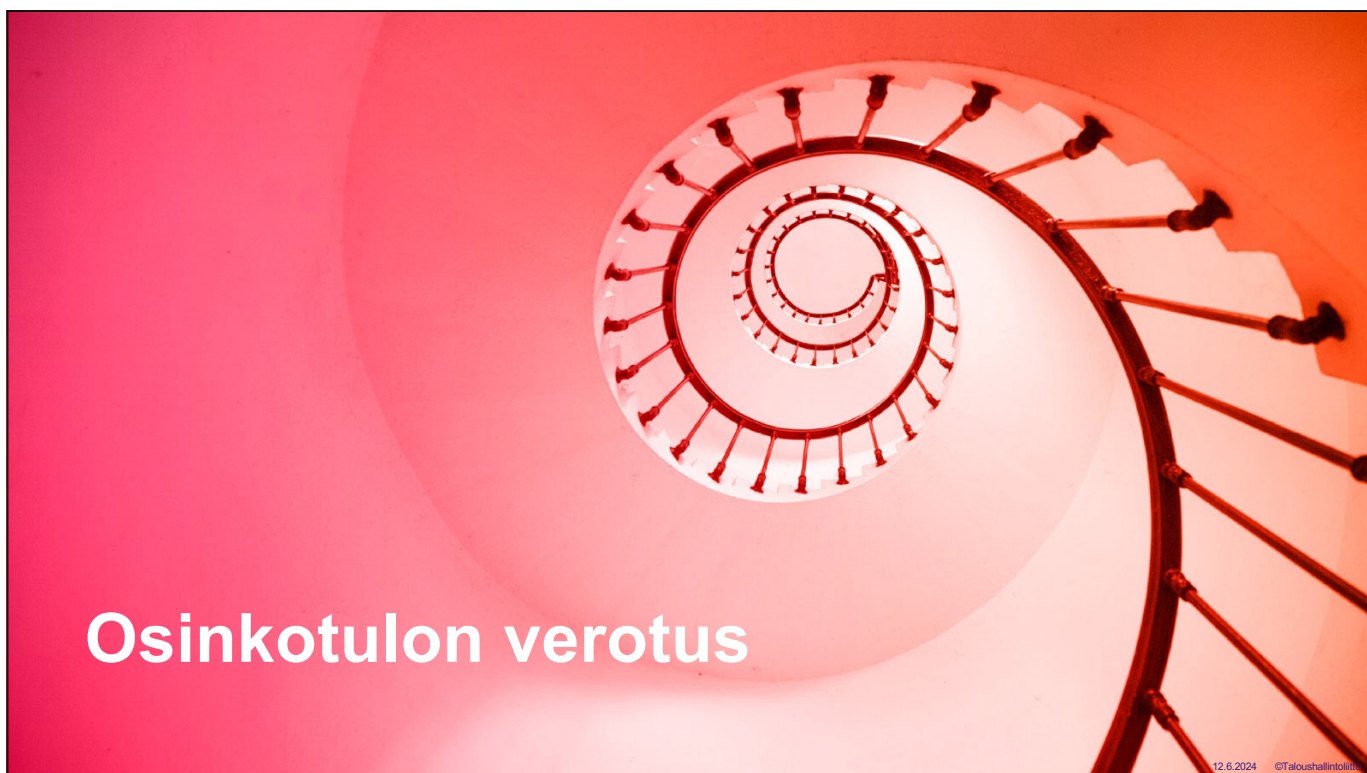
22 Esimerkkejä verovapaista pääomatuloista

- Vahingonkorvaus
 - Pl. jos se on maksettu veronalaisen tulon sijaan
- Pankin bonusjärjestelmä, maksetaan tyypillisesti pankki- ja vakuutusasioinnin yhteismäärästä
 - Jos saaja saa valita miten bonukset käytetään, pääomatulon alaista
 - Jos alennuksen luontoinen, verovapaa
- Osa osingoista
- Valuuttakurssivoitot 500 € asti / verovuosi
- Perhe- ja perintöoikeudelliset saannot
 - Voivat kuitenkin laukaista perintö- tai lahjaverotusta
- Sukupolvenvaihdos
 - Tunnettava hyvin säännöstö

12.6.2024 ©TaloushallintoLiitto

24 Osinkotulon verotus

- Osinkoa verotetaan useimmiten pääomatulona
 - saattaa olla myös ansiotuloa
- Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osinkoa verotetaan eri tavalla kuin noteeraamattomasta yhtiöstä saatua osinkoa
- Osinko voidaan maksaa rahana tai muuna omaisuutena (in natura)
 - Esim. osakkeena maksettava osinko
- OYL 13 luvun 3 §:n mukaisesti osingon jakaminen perustuu viimeksi **vahvistettuun** tilinpäätökseen
 - Osinkoa voidaan jakaa myös esimerkiksi viimeksi päättyneen tilikauden ja varsinaisen yhtiökokouksen välisenä aikana -> osinkoa jaetaan tällöin yhtiön viimeksi päättyneenä tilikautta edeltävään tilinpäätökseen perustuen
- OYL 13 luvun 3 §:n säännös mahdollistaa myös voitonjaon meneillään olevalta tilikaudelta ns. väliosinkona
 - Väliosingon jakamisen tulee perustua ylimääräisen yhtiökokouksen **vahvistamaan** välitilinpäätökseen.

25 **Osinkotulon verotus**

- Osakkeenomistajalle syntyy yhtiökokouksen päätöksen perusteella saamisoikeus osinkoon
 - Saaminen erääntyy ajankohtana, jona osinko on päätöksen mukaan nostettavissa
 - Ennakonpidätys 7,5 % osingosta toimitettava ja ilmoitettava seuraavan kuun 12.pvä mennessä
 - Vuosi-ilmoitus osingosta annetaan maksuvuotta seuraavan tammikuun loppuun mennessä
- Verolainsäädännössä ei ole tarkemmin määritelty osingon käsitettä
 - Siksi verotusta tarkastellaan peilaten OYL säädöksiin
 - Huomioitava, että henkilöverovuosi on kalenterivuosi

26 **Osinkotulon verotus**

- Vaikka osingonjako olisi yhtiöoikeudellisesti laiton, se ei lähtökohtaisesti kuitenkaan kumoa verotusoikeutta
 - Osingonjaon tulee kuitenkin pohjautua yhtiökokouksen osingonjakopäätökseen, jotta verotusoikeus säilyy
- Jos osingonjako peruutetaan, se hyväksytään verotuksessa yleensä ainoastaan silloin, kun päätös peruuttamisesta tehdään ennen kuin osinko on nostettavissa
 - Selkeä lain vastaisuus voi olla verotuksessakin hyväksytty syy peruuttamiselle myös sen jälkeen, kun osinko on saatu vallintaan (ollut nostettavissa)
 - Maksukyvyyn heikkenemistä osingonjakopäätöksen jälkeen ei kuitenkaan ole oikeuskäytännössä katsottu hyväksyttäväksi syyksi verotuksen peruuttamiselle

27 Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatu osinko (TVL 33 a §)

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadusta osingosta **85 prosenttia on pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa**. Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadulla osingolla tarkoitetaan sellaisesta yhtiöstä saatua osinkoa, jonka osakkeet ovat osingonjaosta päätettäessä kaupankäynnin kohteena:

- 1) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (748/2012) tarkoitetulla **säännellyllä markkinalla**;
- 2) muulla säännellyllä ja viranomaisen valvonnassa olevalla markkinalla Euroopan talousalueen ulkopuolella; tai
- 3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä edellyttäen, että osake on otettu kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella.

Julkisesti noteeratusta yhtiöstä saatua osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 1 §:n 1 kohdassa tarkoitettua varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta pidetään osinkona, ja siihen sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään.

Osakesäästötilillä olevien osakkeiden perusteella saatu osinko on 1 momentista poiketen osakesäästötilin tuottoa, joka luetaan veronalaiseksi pääomatuloksi siten kuin 53 b §:ssä säädetään

12.6.2024 ©TaloushallintoLiitto

28 Osakesäästötili (TVL 53 b §)

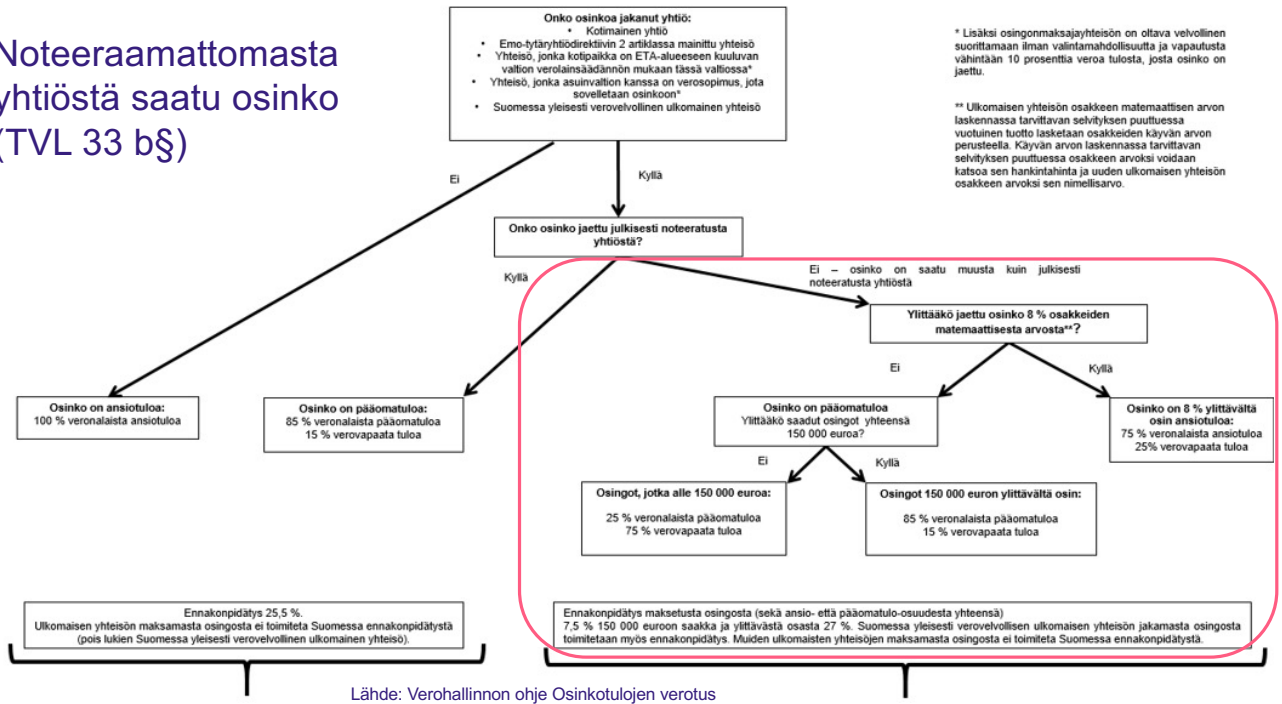

- Yksityishenkilöille tarkoitettu "valtion tarjoama sijoituskuori"
 - Verotuksellisesti vain yksi osakesäästötili / henkilö mahdollinen
 - Jos henkilöllä useampia osakesäästötiliä, ylimääräiset verotetaan kuin kuorta ei olisi ja veronkorotus 10 € / pvä
 - Pankkia mahdollista vaihtaa
- Osakesäästötilissä on erikseen rahatili ja osakkeiden säilytystili
 - Osakesäästötiliin voi sijoittaa vain rahaa
 - > aiemmin hankittuna osakkeita ei voi siirtää kuoreen
- Vain kuoresta ulos tehtyjä nostoja verotetaan
 - Mahdollistaa esim. osinkotuottojen sijoittamisen edelleen sekä treidaamisen ilman välittämiä veroseuraamuksia
- Talletusraja v. 2024 100 000 €
- Osakesäästötilin arvonnousu ja saadut osingot verotetaan 100 % pääomatulona ulosnostettaessa
 - Vrt. arvo-osuustili, jossa pörssiosakkeiden tuotoista 15 % on verovapaata

12.6.2024 ©TaloushallintoLiitto

Noteeraamattomasta yhtiöstä saatu osinko (TVL 33 b§)

30

Matemaattinen arvo

- Osakeyhtiön nettovarallisuuden ja osakkeen matemaattisen arvon laskemisesta säädetään laissa varojen arvostamisesta verotuksessa
- Matemaattinen arvo = yhtiön edellisen verovuoden nettovarallisuus jaetaan **ulkona** olevien osakkeiden määrällä
 - Verovuosi = kalenterivuosi
 - Esim. Tilikausi 1.8.2023 - 31.7.2024, osingonjakopäätös tehty 15.10.2024 -> nettovarallisuus lasketaan tilikauden 1.8.2022 - 31.7.2023 vahvistetusta tilinpäätöksestä
 - Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet aiheuttavat usein virheitä matemaattiseen arvoon, tarkistettava AINA yhtiön saama verotuspäätös huolella
 - Jos päätöksessä väärä matemaattinen arvo ja osakkaalle laskettu 8 % osinko, menee osa ansiotulon puolelle - > korjattavissa verovuotta edeltäneen kolmen vuoden osalta oikaisuvaatimuksella, mutta on hidas prosessi
 - Ulkona olevien osakkeiden lukumääränä käytetään aina edellisen tilikauden tilinpäätöshetkellä ulkona olleiden osakkeiden määrää

31 **Matemaattinen arvo**

- Osakkaan verotusta varten matemaattisesta arvosta vähennetään TVL 33 b § mukaiset erät:
 - Yel-osakkaan omassa tai perheen käytössä oleva yhtiön omistama asunto
 - Osakaslaina
- Matemaattinen arvo on aina vähintään nolla
 - Ei voi olla negatiivinen
- Uuden yhtiön matemaattinen arvo lasketaan osakkeen nimellisarvosta tai sen puuttuessa osakepääomaan kirjatusta määrästä (kirjanpidollinen vasta-arvo)
 - Jos ei nimellisarvoa eikä osakepääomaa, matemaattinen arvo on nolla
 - SVOPiin tehtyä sijoitusta ei lasketa matemaattiseen arvoon
 - Verovelvollinen voi myös erikseen vaatia, että matemaattisena arvona käytetään osakkeen merkintähintaa, jolloin myös SVOPiin sijoitettavaksi päätetty merkintähinta voidaan laskea mukaan

12.6.2024 ©Taloushallinto Liitto

32 **Nettovarallisuus**

- Nettovarallisuus saadaan vähentämällä yhtiön varoista yhtiön velat
 - Verohallinnon ohje: Julkisesti noteeraamattoman osakeyhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja vertailuarvon laskeminen
- Varoihin lasketaan lähtökohtaisesti kaikki yhtiön varat tulolähteestä riippumatta, kuten:
 - Koneet ja kalusto
 - Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat
 - Rahat
 - Saamiset ja ennakkomaksut
 - Arvopaperit
 - Patentit
 - Varasto
 - Pitkävaikutteiset menot, jos niillä on varallisuusarvoa -> voi aiheuttaa tulkinnallisuutta
 - Kts. KHO:2014:120, jossa kehittämismenolla katsottiin olevan varallisuusarvo

12.6.2024 ©Taloushallinto Liitto

33 **Nettovarallisuus**

- Varat arvostetaan nettovarallisuutta laskettaessa pääsääntöisesti niiden tuloverotuksessa poistamattomaan hankintamenoon
 - Varojen arvostamislain mukainen arvostus voi erota kirjanpidon mukaisesta arvostuksesta
- Elinkeinotoiminnan tulolähteen käyttöomaisuuteen, rahoitusomaisuuteen ja muuhun omaisuuteen sekä henkilökohtaiseen tulolähteeseen ja maatalouden tulolähteeseen kuuluvat tietyt arvopaperit, kiinteistöt, rakennukset, rakennelmat sekä huoneisto-osakkeet muodostavat kuitenkin poikkeuksen
 - Arvostus edellyttää vertailuarvon laskentaa (arvovertailu)
 - Laskennasta täytetään veroilmoituksen liite 8A

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

34 **Arvovertailun laskentaperiaatteet**

Julkisesti noteeratun arvopaperin vertailuarvo on 70 % arvopaperin päätöskurssista yhtiön tilinpäätöspäivänä (tai tilikauden viimeisin noteeraus)

Sijoitusrahasto-osuuden vertailuarvo on 70 % käyvästä arvosta kalenterivuoden lopussa

Noteeraamattoman osakkeen vertailuarvo on ilmoitettu sen yhtiön verotuspäätöksessä, jonka osakkeesta on kyse

Aiemmin kuin 1.1.2006 hankittujen huoneisto-osakkeiden vertailuarvona käytetään vuoden 2005 verotusarvoa

1.1.2006 tai sen jälkeen hankituilla huoneisto-osakkeilla ei enää ole erillistä vertailuarvoa

Kiinteistöjen vertailuarvona toimii lähtökohtaisesti kiinteistön verotusarvo

Esim. Metsäkiinteistö ja maatalousmaa arvostetaan kuitenkin omalla säännöstöllään

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

35 **Noteeraamattoman yhtiön osakkeen vertailuarvo**

- Pohjautuu edellisen verovuoden nettovarallisuuteen
 - Nettovarallisuudesta vähennetään tilikaudelta päätettäväksi jaettu osinko
- Vertailuarvo saadaan jakamalla nettovarallisuus edellisen tilikauden tilinpäätöshetkellä **ulkona** olevien osakkeiden lukumäärällä
 - Vertailuarvo ei voi olla negatiivinen
- ArvL 5 § : 2 määrätään ns. jarrusäännöstä
 - Vertailuarvo saa olla enintään 50 % korkeampi kuin edellisen vuoden vertailuarvo
 - Alaspäin laskiessa ei prosenttirajoitusta
- Verohallinnon ohje: Julkisesti noteeraamattoman osakeyhtiön osakkeen matemaattisen arvon ja vertailuarvon laskeminen

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

36 **Noteeraamattoman yhtiön osakkeen vertailuarvo**

A Oy:n tilikausi on kalenterivuosi. A Oy:n osakkeen verovuoden 2021 vertailuarvo on 3 000 euroa. Verovuoden 2022 vertailuarvo lasketaan verovuoden 2021 nettovarallisuuden ja 31.12.2021 ulkona olleiden osakkeiden perusteella. Verovuoden 2021 nettovarallisuus on 500 000 euroa ja ulkona olevien osakkeiden määrä on 100 kappaletta. Siten A Oy:n osakkeen verovuoden 2022 vertailuarvoksi muodostuisi ennen jarrusäännön huomioon ottamista 5 000 euroa.

Jarrusäännön perusteella osakkeen verovuoden vertailuarvo saa olla enintään 50 prosenttia edellisen verovuoden vertailuarvoa korkeampi. Siten A Oy:n verovuoden 2022 osakkeen vertailuarvoksi muodostuu 4 500 euroa (1,5 x 3 000 euroa)

Esimerkki nro 22 Verohallinnon ohjeesta

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

37 **Nettovarallisuus, velat**

- Velkoina pidetään lähtökohtaisesti taseen vieraaseen pääomaan kirjattuna eriä
 - Pääomalaina katsotaan aina velaksi, vaikka se olisi kirjanpidollisesti oman pääoman ehtoinen
- Veloiksi ei katsota
 - Laskennalliset verovelat
 - Pakolliset tai vapaaehtoiset varaukset
 - Poistoerot
- Velat arvostetaan käytännössä yhtiön tilinpäätöksen mukaisiin arvoihin
 - KPL 5:2 § mukaan velat arvostetaan tilinpäätöksessä nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon

12.6.2024 ©Taloushallinto

38 **Case: Teron osinkotulot**

Taloustoimisto Oy:n tilikausi on päättynyt 31.7.2023. Yhtiökokouksessa 25.9.2023 päätetään jakaa osinkoa 35 000 €, joka on nostettavissa 1.1.2024.

Osakkeiden matemaattinen arvo on ollut 31.7.2022 1200 € / kpl ja 31.7.2023 1500 € / kpl. Tero omistaa 100 kpl osakkeita, Liisa 30 kpl ja yhtiö itse 20 kpl.

Laske:

- 1) Paljonko Tero maksaa osingostaan veroa? (Muita mahdollisia pääomatuloja ei tarvitse huomioida)
- 2) Paljonko yhtiön tulee pidättää Teron osingosta ennakonpidätystä?

Taidan palkita itseäni ahkeruudesta ja törsätä osinkorahoja reissuun!

12.6.2024 ©Taloushallinto

Laita tallenne
pauselle ja tee
tehtävä.

Tehtävän vastaus
näytetään
seuraavaksi.

41 **Case: Teron osinkotulot**

1) Pääomatuloverotuksen piiriin kuuluvan osingon määrä / osake
 $1500 \text{ €} * 0,08 = 120 \text{ €}$

Teron osuus osingosta
 $35\,000 \text{ €} / 130 * 100 = 26\,923 \text{ €}$

Teron osingon verohuojennettu osuus
 $120 \text{ €} * 100 = 12\,000 \text{ €}$
 josta vero $12\,000 \text{ €} * 0,25 * 0,3 = 900 \text{ €}$

Ylimenevä osuus $26\,923 \text{ €} - 12\,000 \text{ €} = 14\,923 \text{ €}$
 kuuluu ansiotuloverotuksen piiriin:
 verotettava osuus $14\,923 \text{ €} * 0,75 = 11\,192 \text{ €}$
 -> emme tiedä lopullista ansiotuloveroprosenttia,
 mahdoton laskea veron kokonaismäärää

2) Ennakonpidätys $26\,923 \text{ €} * 0,075 = 2\,019 \text{ €}$

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

42 **Osinko in natura**

- Muuna kuin rahana maksettu osinko
- Arvoksi katsotaan saadun omaisuuden käypä arvo siltä päivältä, kun osinko on nostettavissa
- Verotuksen näkökulmasta ei ole merkitystä onko osinko maksettu rahana vai in natura
- Tyypillinen esimerkki on osingon maksaminen osakkeilla
 - Julkisesti noteeratun yhtiön osakkeen käypä arvo on osakkeen kyseisen päivän painotettu keskihinta
 - Noteeraamattoman osakkeen arvonmäärityksessä sovelletaan Verohallinnon ohjetta Yritysvaarallisuuden arvostaminen perintö- ja lahjaverotuksessa
 - Arvoksi katsotaan osakkeen käypä arvo kokonaisuudessaan, vaikka osa osingosta olisikin verovapaata
 - Jos osakkeista tulee maksaa varainsiirtoveroa ja yhtiö maksaa sen osingonsaajan puolesta, myös se katsotaan osinkotuloksi

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

43 **Osingon maksaminen muulle kuin osakkeenomistajalle**

- Yhtiöllä voi olla erilaisia osakesarjoja, joissa osalta on evätty osingonjako-oikeus kokonaan tai osittain
- Jos osake on testamentattu tai lahjoitettu, voidaan osinko-oikeus määritellä osingonomistajasta poikkeavalla tavalla
 - Esim. Vanhempi lahjoittaa yrityksensä osakkeita lapselle, mutta pitää itsellään osinko-oikeuden omana elinaikanaan

-> *Osinko verotetaan osingonsaajan tulona*

- Osinko voidaan maksaa suosivan varojenjaon periaattein muulle kuin osakkeenomistajalle
 - Edellyttää kaikkien osakkaiden yksimielisyyttä
- Osakkeenomistaja voi lahjoittaa hänelle kuuluvan osingon toiselle henkilölle

- > *Osinko verotetaan sen tulona, jolle osinko olisi kuulunut*

-> *Lisäksi osingonsaajan katsotaan saavan lahja, jota verotetaan perintö- ja lahjaverolain säädöksiin*

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

44 **Työpanososinko (TVL 33 b § 3-momentti)**

- Jos osingonjako pohjautuu henkilön työpanokseen, osinko verotetaan ansiotulona
 - Merkitystä ei ole sillä, että jakava yhtiö noudattaa yhtiöjärjestykseen laadittua sääntöä
 - Myöskin jos osinko maksetaan toiselle oikeushenkilölle kuin työpanoksen tuottajalle, verotetaan kuitenkin työn suorittajaa
 - Esim. Työpanososinko maksetaan työsuorituksen tehneen henkilön omistamalle osakeyhtiölle
- Yhtiö saa vähentää työpanososingon verotuksessaan kuten muutkin palkkakulut
 - Vähennystä ei kuitenkaan kirjata kirjanpitoon Kila 2013/1904 mukaan, vaan tehdään ainoastaan verolomakkeella
 - Vähennys tehdään sille verovuodelle, jolloin osingonjakopäätös tehdään
- Työpanososinko laukaisee myös sivukulujen maksuvelvollisuuden
- Verohallinnon ohje: Työpanokseen perustuvan osingon ja ylijäämän verotus

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

45 **KHO 2008:6 todensi tarpeen muuttaa lakia**

Hakijoiden tarkoitus oli perustaa lääkäritoimintaa harjoittava osakeyhtiö. Lääkärit merkitsivät yhtiön osakkeet joko itse tai omistamansa holdingyhtiön kautta. Perustettavan yhtiön osakkeet jakautuivat kantaosakesarjaan ja useisiin vastaanotto-osakesarjoihin. **Jokaiselle toimintaan mukaan tulevalle lääkärille oli yhtiössä oma vastaanotto-osakesarja. Yhtiöjärjestyksen määräyksen mukaan** kunkin vastaanotto- ja kantaosakesarjan oikeus yhtiön varoihin määräytyi asianomaisen osakesarjan toimintatuloksen ja aikaisemmilta vuosilta jakamattomien toimintatulosten yhteismäärän mukaan. Kantaosakesarjan toimintatulos laskettiin hallinnointitoiminnosta ja kunkin vastaanotto-osakesarjan toimintatulos laskettiin kyseisestä vastaanottotoiminnosta. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön laskentatoimi oli hoidettava siten, että kutakin osakesarjaa vastaava toimintatulos oli todennettavissa.

Kun osingon peruste oli määrätty yhtiöjärjestyksessä eikä osakkailla ollut harkintavaltaa osingonjaon kohdistumisessa osakesarjojen kesken, yhtiön jakama osinko katsottiin, **lainsäädännön nykytila huomioon ottaen, veronalaiseksi osinkotuloksi**, joka verotetaan osingonsaajasta riippuen siten kuin tuloverolaissa ja elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa säädetään.

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

46 **Peitelty osinko**

- Säädetään VML 29 § (Verotusmenettelylaki)

Peitellyllä osingolla tarkoitetaan rahanarvoista etuutta, jonka osakeyhtiö antaa osakkaansa tai tämän omaisen hyväksi osakkuusaseman perusteella tavallisesta **olennaisesti poikkeavan hinnoittelun johdosta tai vastikkeetta**.

Peitellyllä osingolla tarkoitetaan myös omia osakkeita hankkimalla tai lunastamalla taikka osakepääomaa, vararahastoa tai ylikurssirahastoa alentamalla osingosta menevän **veron välttämiseksi jaettuina varoina**.

Jos on ilmeistä, että yhtiö on jakanut 1 momentissa tarkoitettua peiteltyä osinkoa, on yhtiön verotuksessa meneteltävä niin kuin olisi käytetty käypää hintaa ja osakkaan veronalaiseksi tuloksi katsottava käyvän hinnan ja käytetyn hinnan erotus.

Jos varojen jakaminen 2 momentissa tarkoitettussa muodossa on ilmeisesti tapahtunut osingosta menevän veron välttämiseksi, on jaetut varat tältä osin katsottava osakkaan veronalaiseksi tuloksi.

- Verohallinnon ohje: Peitelty osinko

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

47 Peitellyn osingon verotus

Ansiotuloa TVL 33 d § mukaan, jos saajana luonnollinen henkilö

Veronalaista elinkeinotuloa EVL 6 a§ mukaan, jos saajana elinkeinotoimintaa harjoittava yhtiö

Lisäksi veronkorotus, jos VML 32 § ehdot täyttyvät

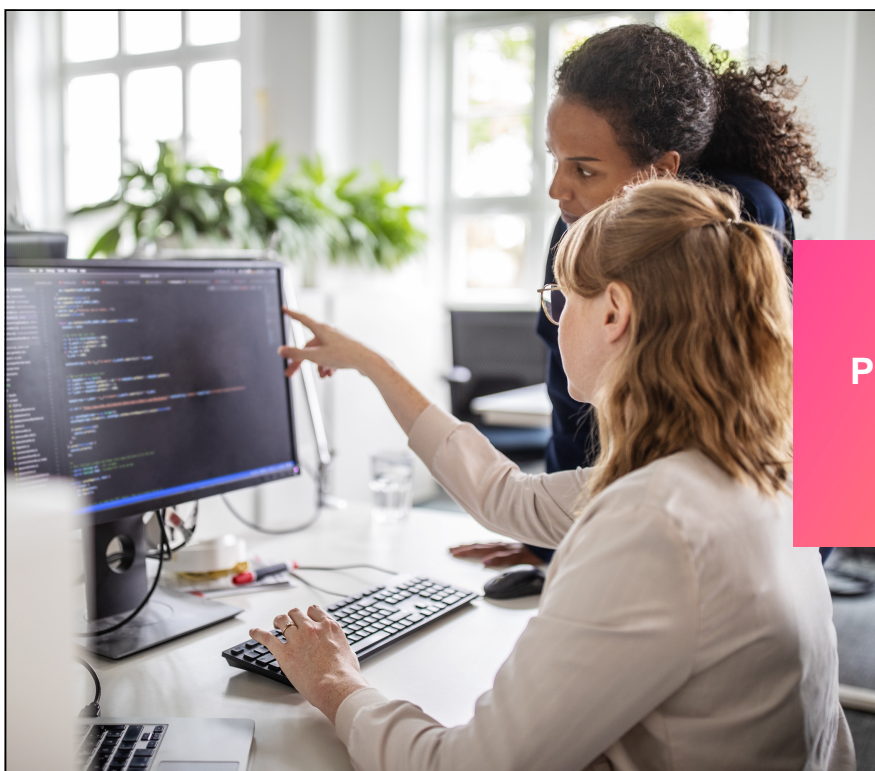
48 Osakaslaina
(koskee vain osakeyhtiötä)

- Kun osakas eli yhtiön omistaja lainaa yhtiöltä rahaa = osakaslaina
 - Osakaslaina on taseessa vastaavaa-puolella eli varoissa
- Kun osakas lainaa yhtiölle rahaa = velka osakkaalle
 - Velka osakkaalle on taseessa vastattavaa-puolella eli veloissa
- Jos osakaslainaa on maksamatta yhtiölle henkilöverovuoden päättyessä eli 31.12., verotetaan se pääomatulona 30 % (34%) mukaan
 - Yhtiön tilikauden päättymisajankohdalla ei ole merkitystä
- Osakaslainasta maksettu pääomatulovero **ei poista** osakkaan velvollisuutta maksaa osakaslaina yhtiölle takaisin
 - Viimeistään konkurssitilanteessa velka tulee vastaan
- Osakaslainaa ei kannata käyttää selvittelytilin tyhjennykseen tai oman pääoman epätoivoiseen pelastusyritykseen

49 **Osakslainan takaisinmaksu**

- Jos osakslainan maksaa takaisin viimeistään viidentenä verovuonna lainan nostamisvuoden jälkeen, lainansaajalla on oikeus vähentää pääomatuloistaan aiemmin maksettu veron määrä
- Esimerkki Verohallinnon ohjeesta:
A on nostanut 10 000 euron osakslainan vuonna 2016 kokonaan omistamastaan B Oy:stä. Osakslaina on verotettu A:n pääomatulona vuoden 2016 verotuksessa. Vuonna 2021 A on maksanut B Oy:lle takaisin osakslainaa 6 000 euroa. A saa vähentää maksamansa määrän verovuoden 2021 pääomatuloistaan. Vuonna 2022 A on maksanut takaisin B Oy:lle loput 4 000 euroa osakslainasta. Tältä osin osakslainaa ei ole maksettu takaisin viimeistään viidentenä verovuonna lainan nostamisvuoden jälkeen, joten A ei saa vähentää takaisinmaksua enää vuoden 2022 verotuksessa.
- Jos pääomatuloja ei ole, syntyy alijäämä

12.6.2024 ©Taloushallintoliitto

Palkkaa vai osinkoa?

12.6.2024 ©Taloushallintoliitto

Tulo tmi:stä ja ay/ky:stä

12.6.2024 ©Taloushallinto

52

Yksityisen elinkeinoharjoittajan (tmi) tulos

- Yrityksen tuloksesta vähennetään
 - Mahdolliset vahvistetut elinkeinon tulolähteen tappiot
 - Yrittäjävähenys 5 %
- Verotettava elinkeinotoiminnan tulos jaetaan pääomatuloksi ja ansiotuloksi
 - Pääomatuloa lähtökohtaisesti 20 %:n vuotuinen tuotto nettovarallisuudelle
 - Vaadittaessa käytetään 10 % tuottoa
 - On myös mahdollista vaatia verotus toimitettavaksi 100 % ansiotulona
- Huomioitava, mikä on osuus tuloksesta on elinkeinotoiminnan ja mikä henkilökohtaisen tulolähteen tulosta (EVL<->TVL)
 - Esim. Sijoitustoiminta katsotaan pääasiallisesti kuuluvan TVL piiriin -> pääomatulovero
 - Voi olla elinkeinotoimintaa ainoastaan, jos elinkeinotoiminnan yleinen tunnusmerkistö täyttyy
 - Mikäli tmi:llä on elinkeinotoiminnan käyttöomaisuuteen kuuluvaa arvopaperi- tai kiinteistöomistusta, näidenkin luovutusvoitot verotetaan aina pääomatulona, vaikka ovatkin EVL alla
 - Esim. liiketoiminnan käytössä oleva kiinteistö
 - Listattujen yhtiöiden osingot veronalaista 85 % osalta, listaamattomat 75 %

12.6.2024 ©Taloushallinto

53

Yksityisen elinkeinoharjoittajan (tmi) tulos

- Tappio voidaan joko
 - Vahvistaa elinkeinotoiminnan tulolähteen tappioksi (ensisijainen vaihtoehto)
 - Vähennyskelpoinen seuraavat 10 verovuotta
 - Erillisellä vaatimuksella siirtää vähennettäväksi yrittäjän muista, tmi:n ulkopuolisen toiminnan pääomatuloista
 - Vähennettävä samana verovuonna, ei siirry
 - Jos vähennettävää ei ole riittävästi, muodostuu pääomatulolajin tappio
 - Alijäämähyvitys vaatimusvuonna
 - Loppuosa vähennettävissä seuraavan 10 vuoden ajan pääomatuloista, jos niitä syntyy
 - Jaettavissa puolison kanssa, jos hän on mukana elinkeinotoiminnassa
- Jos tmi lopetetaan, elinkeinotoiminnan vahvistetut tappiot voi vaatia vähennettäväksi pääomatuloista
- Jos tmi-yrittäjä on myös yhtiömiehenä henkilöyhtiössä, katsotaan kaikki elinkeinotoiminnan tulo yhteiseen pottiin ja tappioita voi vähentää ristiin
 - Esim. Tmi tappion voi vähentää ay:stä saadusta voitosta
- Muistettava, että yrittäjän mahdolliset palkkatulot vaikuttavat kokonaisverorasitukseen
 - Huomioi myös ennakkoveron riittävyys tilikaudella

12.6.2024 ©Taloushallintoliitto

54

Yksityinen elinkeinoharjoittaja (tmi) nettovarallisuuslaskenta

- Yritykseen kuuluvista **elinkeinotoiminnan** varoista vähennetään **elinkeinotoiminnan** velat
 - Verotuksessa käytetään edellisen verovuoden nettovarallisuutta
 - Uudella yrityksellä verovuoden lopun tilanteen mukaan
- Huomioitavia seikkoja varoista
 - Pankkitalletuksia ei lasketa nettovarallisuuteen, koska sen korkotulo verotetaan lähdeveron mukaan
 - Käteinen on osa nettovarallisuutta
 - Jos yhtiöllä on elinkeinotoimintaa kuuluvaa osakeomistusta, ne lasketaan nettovarallisuuteen kokonaisuudessaan, vaikka osingot vain osittain veronalaisia
 - Jos omaisuus on sekä elinkeinotoiminnan käytössä että yksityiskäytössä, elinkeinotoiminnan käytön osuus ratkaisee kuuluuko omaisuus nettovarallisuuteen
 - Esim. Autolla ajetaan 80 % työajoja ja 20 % yksityisajoja
 - > kuuluu elinkeinotoiminnan varoihin kokonaisuudessaan
 - Jos omaisuudesta osan omistaa puoliso, mutta sitä käytetään pääosin elinkeinotoiminnassa
 - > kuuluu elinkeinotoiminnan varoihin kokonaisuudessaan, mutta tällöin puolison katsotaan harjoittavan elinkeinotoimintaa tältä osin -> selkeämpää laskea mukaan vain yrittäjän omistama osuus ko. omaisuudesta

12.6.2024 ©Taloushallintoliitto

55 Yksityinen elinkeinoharjoittaja (tmi) nettovarallisuuslaskenta

- Huomioitavia seikkoja veloista
 - Nettovarallisuudesta vähennetään vain elinkeinotoimintaan kohdistuvat velat nimellisarvolla
 - Jos velat ovat suuremmat kuin varat, nettovarallisuutta ei ole -> kaikki tulo on ansiotuloa
 - Jos yrityksellä on negatiivinen oma pääoma ja yhtiöllä on lainaa, negatiivista osuutta vastaavan lainaosuuden korkokuluista ei vähennysoikeutta
 - Laskennallinen verovelka, siirtovelkoihin kirjattu tuloverovelka, rahastot, varaukset ja oma pääoma jäävät laskennan ulkopuolelle
- Yrityksen nettovarallisuuteen lisätään 30 % yrityksen maksamista palkoista verovuoden päättymistä edeltäneeltä 12 kuukauden ajalta
 - Vain maksetut palkat huomioidaan (huomioi eroavaisuus kirjanpidon suoriteperiaatteeseen)
 - Tmi ei voi maksaa palkkaa yrittäjälle, puolisolle tai alle 14-vuotiaalle perheenjäsenelle

12.6.2024 ©Taloushallinto Liitto

56 Puoliso mukana toiminimessä

- Vaikka tmi = yksityishenkilö, puoliso voi harjoittaa elinkeinotoimintaa yrittäjän kanssa
 - Puoliso määritelty TVL 7 §:
 - Aviopuoliso
 - Avopuoliso, jonka kanssa on ollut aiemmin naimisissa tai jonka kanssa on / on ollut yhteinen lapsi
- Yritystulo jaetaan molempien verotettavaksi tuloksi
 - Pääomatulo jaetaan samassa suhteessa kuin puoliset omistavat nettovarallisuutta
 - Ansiotulo jaetaan työpanoksen mukaan
 - Dokumentoinnin tärkeys, esim. omat tulotilit kirjanpidossa tai omat kustannuslaskentakohteet
- Puolisoiden yhdessä yksityisesti omistama, elinkeinotoiminnan käytössä oleva omaisuus lasketaan mukaan nettovarallisuuteen
 - Verohallinnon ohje: Liikkeen- ja ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnan nettovarallisuus tuloverotuksessa

12.6.2024 ©Taloushallinto Liitto

57

Case: tontti toiminimen käytössä

Parhaat toimitilat tmi on päättänyt rakennuttaa hallin, josta vuokrataan edelleen paikkoja moottoriajoneuvojen korjausta harrastaville yksityishenkilöille.

Halli on tarkoitus rakentaa tontille, jonka omistaa yrittäjä 35 % ja hänen puolisonsa 65 %. Tontinkokonaispinta-ala on 5 hehtaaria ja hallia varten tästä käytetään 1 hehtaari.

Tontin arvo on 100 000 €.

Miten tontti tulisi käsitellä kirjanpidossa ja verotuksessa?

12.6.2024 ©Taloushallintoliitto

58

Laita tallenne
pauselle ja tee
tehtävä.

12.6.2024 ©Taloushallintoliitto

Tehtävän vastaus
näytetään
seuraavaksi.

60 **Case: tontti toiminimen käytössä**

Tontin arvo on 100 000 €, josta
elinkeinotoiminnassa 20 %

-> 20 000 €

Yrittäjä omistaa tontista 35 %
 $20\,000\text{ €} * 0,35 = 7\,000\text{ €}$

-> 7 000 € osuus voidaan kirjata kirjanpitoon
taseeseen sekä laskea verotuksessa mukaan
nettovarallisuuteen

*On myös mahdollista laskea koko 20 000 € nettovarallisuuteen,
mutta tällöin puoliso katsottaisiin tästä osin elinkeinoharjoittajaksi.*

Milloin kannattaa vaihtaa yhtiömuotoa tmi -> oy?

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

62 Henkilöyhtiön (ay/ky) tulos (yhtiömies luonnollinen henkilö)

- Yrityksen tuloksesta vähennetään mahdolliset vahvistetut elinkeinon tulolähteen tappiot
- Verotettava tulos jaetaan verotettavaksi yhtiömiesten tulona yhtiösopimuksen voitonjakomääräysten mukaisesti
 - Jos rekisteröidyssä yhtiösopimuksessa ei ole määräyksiä, mennään AKYL mukaan
- Verotettava tulo jaetaan yhtiömiesten verotuksessa pääomatuloksi ja ansiotuloksi
 - Vahvistetut tappiot vähennetään tätä ennen
 - Pääomatuloa 20 %:n vuotuinen tuotto yhtiömiehen osuudelle yhtymän nettovarallisuudesta ja loppu ansiotuloa
 - Ansiotulo-osuudesta saa 5 % yrittäjävähennyksen, kun yhtiömiehenä on luonnollinen henkilö tai kuolinpesä
- Huomioitava, mikä on osuus tuloksesta on elinkeinotoiminnan ja mikä henkilökohtaisen tulolähteen tulosta (EVL<->TVL)
 - Esim. Sijoitustoiminta voidaan katsoa kuuluvan TVL piiriin -> pääomatulovero
 - Voi olla elinkeinotoimintaa ainoastaan, jos elinkeinotoiminnan yleinen tunnusmerkistö täyttyy

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

63 **Henkilöyhtiön (ay/ky) tulos (yhtiömies luonnollinen henkilö)**

- Mikäli henkilöyhtiöllä on elinkeinotoiminnan käyttöomaisuuteen kuuluvaa arvopaperi- tai kiinteistöomistusta, näiden luovutusvoitot verotetaan aina pääomatulona, vaikka ovatkin EVL alla
 - Esim. liiketoiminnan käytössä oleva kiinteistö
- Listattujen yhtiöiden osingot ovat veronalaista 85 % osalta, noteeraamattomat 75 %
 - Verovapaa osuus vähennetään yhtiömiesten saamasta tulo-osuudesta
- Jos yhtymän tulos on tappiollinen
 - Vahvistetaan tulolähteen tappio
 - EVL/TVL eivät ole ristiin vähennyskelpoisia
 - Tappiota ei voi siirtää yhtiömiehelle hyödyksi
- Tappion vähennysoikeus menetetään, jos yhtymän osuiksista yli puolet on vaihtanut omistajaa
 - Pl. jos saanto on tullut testamentin tai perinnön kautta
 - Vähennysoikeuden palautukselle voi hakea poikkeusluvan

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

Avoimen yhtiön tulo verottaminen

ELINKEINOTOIMINNAN TULOS

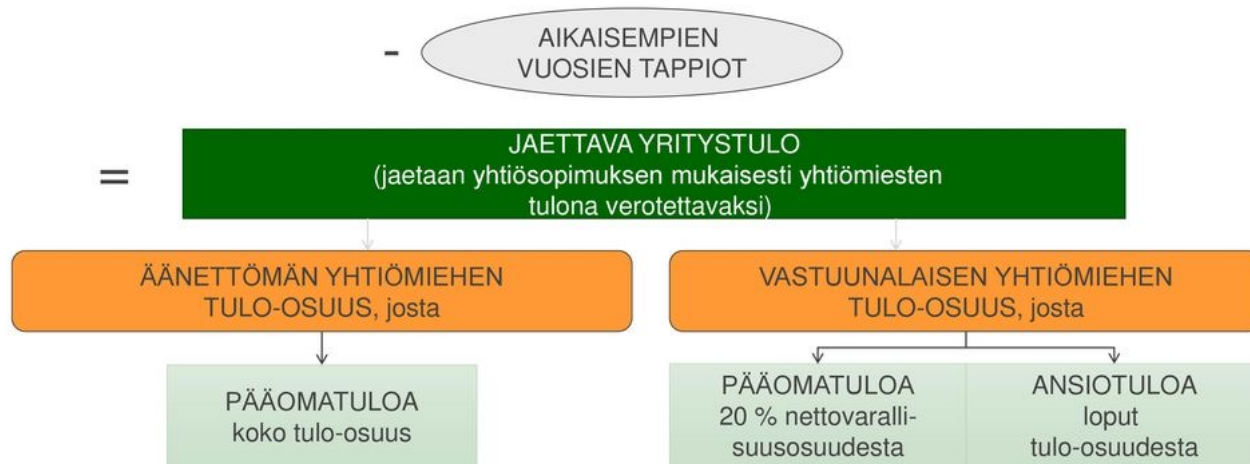

10

Kommandiittiyhtiön tulon verottaminen

ELINKEINOTOIMINNAN TULOS

11

66 Henkilöyhtiön (ay/ky) nettovarallisuus

- Yritykseen kuuluvista **elinkeinotoiminnan** varoista vähennetään **elinkeinotoiminnan** velat
 - Verotuksessa käytetään edellisen verovuoden nettovarallisuutta
 - Uudella yrityksellä verovuoden lopun tilanteen mukaan
- Huomioitavia seikkoja veloista:
 - Nettovarallisuudesta vähennetään vain elinkeinotoimintaan kohdistuvat velat nimellisarvolla
 - Laskennallinen verovelka, siirtovelkoihin kirjattu tuloverovelka, rahastot, varaukset ja oma pääoma jäävät laskennan ulkopuolelle
- Mitä ei lasketa mukaan varoihin:
 - Yhtiömiehille annettuja velkoja
 - Yhtymän omistama asunto, jota yhtiömies tai hänen perheenjäsenensä käyttää asuntona
- Yrityksen nettovarallisuuteen lisätään 30 % yrityksen maksamista palkoista verovuoden päättymistä edeltäneeltä 12 kuukauden ajalta
 - Vain maksetut palkat huomioidaan (huomioi eroavaisuus kirjanpidon suoriteperiaatteeseen)

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

Palkkaa vai yksityisnostoa henkilöyhtiöstä?

Sukupolvenvaihdos

69 **Sukupolvenvaihdos**

- Tilanne, jossa perheyriksen omistajuus siirtyy seuraavalle sukupolvelle
 - Yrittäjä haluaa jäädä eläkkeelle tai muista syistä luopua omistuksesta
 - Yrittäjä kuolee
 - Testamentti tai lakimääräinen perimisjärjestys määrittelee jatkajan
- Voidaan toteuttaa
 - Myymällä yritys tai sen osa toiminnan jatkajalle
 - Käyvistä arvosta tai alihintaan
 - Lahjoittamalla yritys tai sen osa jatkajalle
 - Yritysjärjestelyjen avulla (esim. sulautuminen tai jakautuminen)
- Sukupolvenvaihdokseen liittyy erilaisia verohuojennuksia riippuen siitä, onko jatkaja sukulainen vai perheen ulkopuolinen taho
- Verohallinnon ohje: Osakeyhtiön sukupolvenvaihdos verotuksessa

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

70 **Myynnin verohuojennussäännöt**

- TVL 48:1§ tarjoaa myyjälle verovapauden luovutuksissa, joissa täytyvät **kaikki** seuraavat säännöt:
 - 1) Myydään ay/ky yhtiöosuus tai oy:n osakekannasta vähintään 10 %
 - Voidaan soveltaa kaikenlaisiin osakeyhtiöihin (oy, as. oy, koy)
 - Osuus voidaan myydä myös kahden tai useamman henkilön yhteisomistukseen
 - 2) Ostajan tulee olla laissa määritelty lähisukulainen
 - Lapsi, lapsenlapsi yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa
 - Sisarus, sisaruspuoli yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa
 - 3) Myyjä on omistanut osakkeet vähintään 10 vuoden ajan
 - Jos myyjä on saanut osakkeet lahjana, perintönä tai osituksessa, omistusaajan laskentaan lisätään tämän alkuperäisen omistajan omistusaika

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

71 **Sukulaisuussuhteet TVL:ssä**

LAPSI (TVL 8§)

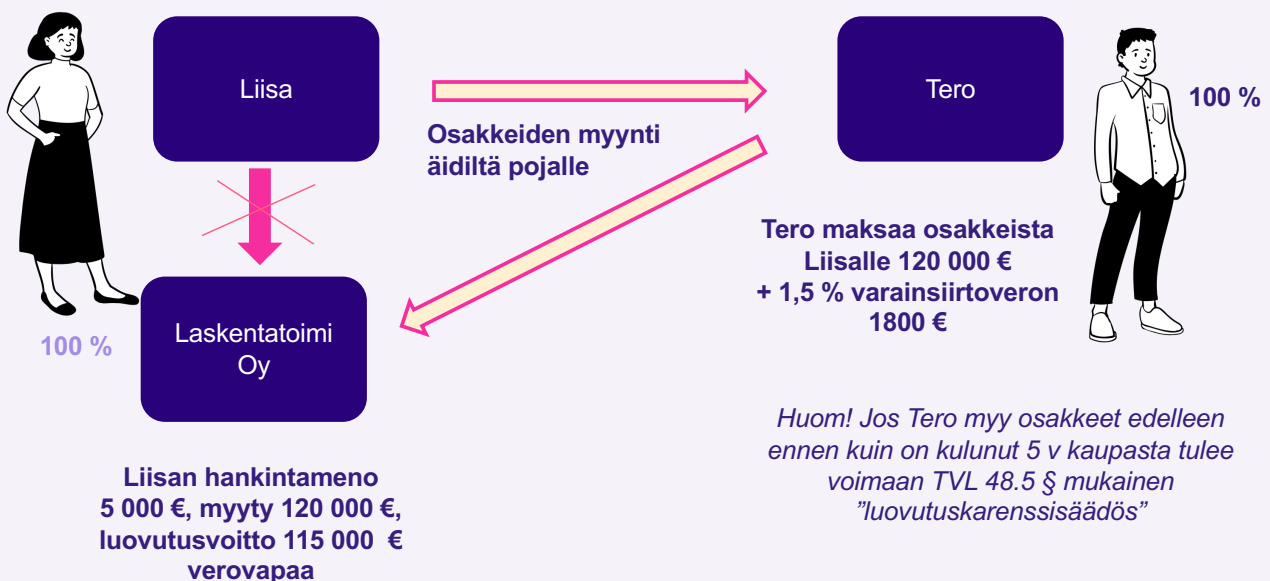
- Biologinen lapsi
- Ottolapsi (adoptiolapsi)
- Kasvatilapsi
- Puolison lapsi
 - Myös otto- ja kasvatilapsi

PUOLISO (TVL 7§)

- Aviopuoliso
- Avopuoliso, jos heillä on yhteinen lapsi / lapsia
- Avopuoliso, jonka kanssa ollaan aiemmin oltu naimisissa

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

72 **Esimerkki osakekaupasta lähisukulaiselle**

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

73 Yrityksen myynti alihintaan

- Jos yritys myydään alihintaan, voi käyvän arvon ja alihinnan välisestä erosta muodostua ostajalle veronalaista etuutta
 - Ns. lahjanluonteinen kauppa
- Jos kauppahinta on vähintään 75 % käyvästä arvosta, lahjaveroa ei kuitenkaan tarvitse maksaa
 - Ei edellytä sukulaisuussuhdetta
 - Käyvän arvon määrittely listaamattomissa yhtiöissä voi olla haasteellista
 - Käyvän arvon määrittämisestä Verohallinnon ohjeessa: Yritysvaarallisuuden arvostaminen perintö- ja lahjaverotuksessa
 - Esimerkki Verohallinnon sivuilta:

Antti myy tyttärelleen Liisalle 130 000 eurolla huoneiston, jonka käypä arvo on 200 000 euroa. Kauppahinta on 65 % käyvästä arvosta (130 000 euroa / 200 000 euroa). Verotuksen kannalta Liisa saa kaupan seurauksena lahjan, jonka arvo on 70 000 euroa (käypä arvo 200 000 euroa, mistä vähennetään kauppahinta 130 000 euroa). Vero 70 000 euron lahjasta 1. veroluokassa on 6 500 euroa. Jos kauppahinta olisi yli 150 000 euroa (yli 75 % käyvästä arvosta), lahjaveroa ei määrättäisi.

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

74 Yrityksen myynti alihintaan

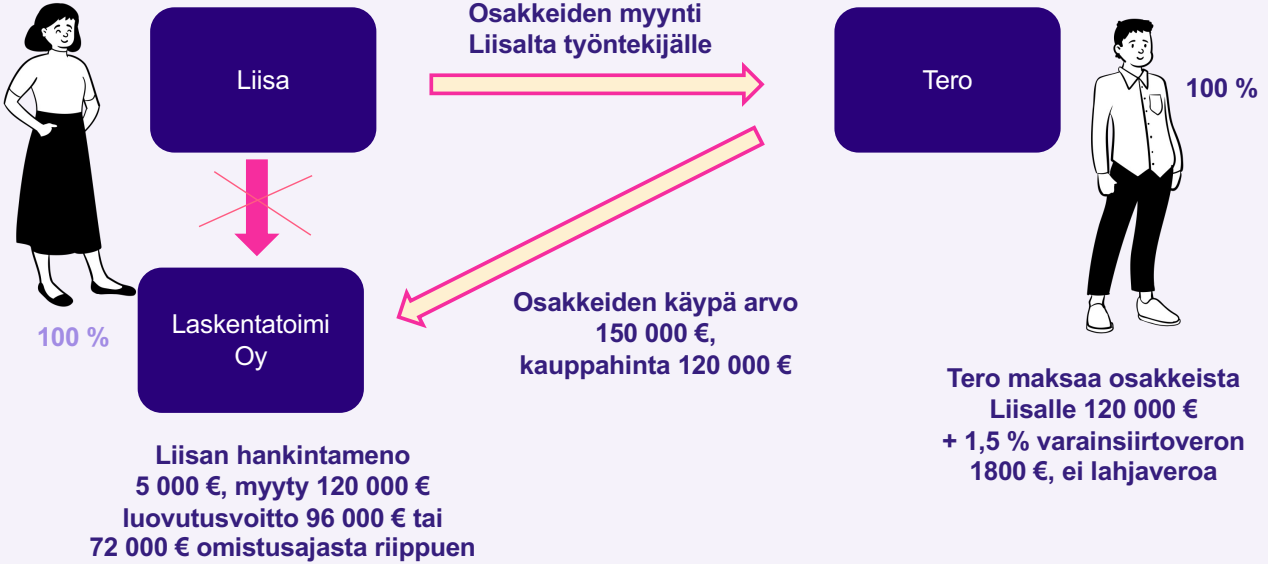
Jos lahjanluonteisessa kaupassa maksetaan vastiketta yli 50 % käyvästä arvosta, huojennetaan ostajan lahjavero kokonaan, mikäli ostaja jatkaa yritystoimintaa ja vaatii huojennuksen soveltamista

Myydä voi samanaikaisesti saada luovutusvoiton verovapaasti, jos edellytykset täyttyvät

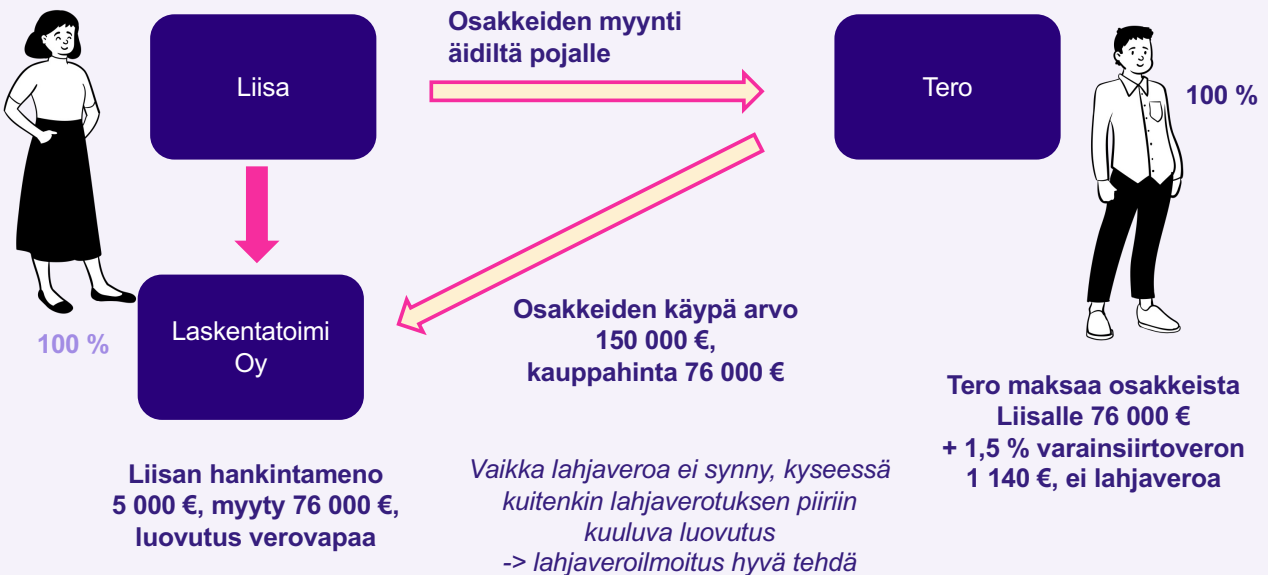
12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

75 **Esimerkki alihintaisesta osakekaupasta**

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

76 **Esimerkki alihintaisesta osakekaupasta**

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

77 Osakkeiden lahjoitus

- Jos sukupolvenvaihdos toteutetaan kokoaan ilman vastiketta, voi lahjaveron saada osittain huojennettua seuraavien edellytysten täytyessä (PerVL 55-57 §):
 - 1) veronalaiseen saantoon sisältyy yritys tai sen osa, vähintään 10 %
 - 2) luovutuksensaaja **jatkaa yritystoimintaa** lahjana saadussa yrityksessä
 - 3) yrityksestä maksettavan veron määrä on yli 850 euroa
 - 4) Luovutuksensaaja vaatii huojennusta sovellettavaksi

Huom! Ei sisällä velvoitetta sukulaisuussuhteesta, vaikka käytännössä sovelletaankin pitkälti perheen sisäisiin yritysjärjestelyihin.

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

78 Osittaisen huojennuksen laskeminen

- Huojennusta voi hakea, jos osakkeista ei ole maksettu mitään tai niistä on maksettu alle 50 % osakkeiden käyvästä arvosta
- Huojennuksen laskussa käytetään ns. spv-arvoa, joka on yleensä 40 % osakkeiden vertailuarvosta
 - Löytyy verotuspäätöksestä sekä Verohallinnon julkaisemasta taulukosta
- Esimerkki Verohallinnon ohjeesta: Yhtiön käypä arvo on 10 miljoonaa euroa ja yhtiön arvostamislain 4 §:ssä tarkoitettu arvo on 5 miljoonaa euroa. Siten koko yhtiön spv-arvo 2 miljoonaa euroa. Yhtiössä on 4 x-osaketta, joiden oikeus yhtiön varoihin ja varojenjako on kymmenkertainen suhteessa y-osakkeisiin. Y-osakkeita on 10. Yhteensä osakkeita on 14. Kaikkien osakkeiden äänioikeudet ovat yhtäläiset.

Isä omistaa kaikki osakkeet. Hän lahjoittaa lapselleen A:lle x-osakkeet ja B:lle 4 y-osaketta. Molempiin lahjoihin sisältyy 4 osaketta, eli 10 % osuus yhtiön omistamiseen oikeuttavista osakkeista ja molemmat jatkavat yritystoiminnan harjoittamista. Molempien lahjaan voidaan soveltaa huojennusta. X-osakkeiden perusteella saadaan oikeus 80 prosenttiin ja y-osakkeilla 20 prosenttiin yhtiön varoista ja varojenjaosta. Lahjaverotukseen ei selvitetä perusteita jakaa yhtiön arvoa osakkeille muutoin kuin osakkeiden yhtiön varoihin antamien oikeuksien mukaisessa suhteessa.

Siten A:n lahjan arvona pidetään 80 prosenttia yhtiön arvosta, eli 8 miljoonaa euroa. B saa 40 % y-osakkeista, joten hänen lahjansa arvona pidetään 800 000 euroa. A:n lahjan spv-arvona pidetään 80 % yhtiön spv-arvosta, eli 1,6 miljoonaa euroa, ja B:n lahjan spv-arvona 8 % yhtiön spv-arvosta, eli 160.000 euroa.

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

79 **Case: Arvopaperikauppa yritystoimintana**

Tutustu KHO ratkaisuun 2024:68 ja pohdi, oliko kyseisessä tapauksessa mielestäsi kyse riittävän aktiivisesta liiketoiminnasta PerVL 55-57 § huojennuksen näkökulmasta?

<https://www.kho.fi/fi/index/paatokset/ennakkopaatokset/1714027358209.html>

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

80 **KHO 2024:68**

Asiassa oli kysymys sukupolvenvaihdokseen liittyvästä lahjaveron huojennuksesta. Ennakkoratkaisun hakijan oli tarkoitus lahjoittaa sijoitustoimintaa harjoittavan X Oy:n osakekanta kahdelle lapselleen. Perintö- ja lahjaverolain 55 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan huojennus myönnetään, jos veronalaiseen lahjaan sisältyy maatila, muu yritys tai osa niistä.

*Se, onko kyseessä perintö- ja lahjaverolaissa tarkoitettu yritys, oli ratkaistava tapauskohtaisesti kokonaisarvion perusteella. **Kokonaisarviossa oli otettava huomioon muun ohella toiminnan laatu, jatkuvuus, aktiivisuus, taloudellisen riskin ottaminen, suunnitelmallisuus ja voiton tavoitteleminen.** Arvopaperikauppaa harjoittavan yhtiön kohdalla asian arvioinnissa voitiin ottaa huomioon myös esimerkiksi toteutuneiden kauppojen määrä, liikevaihto, vaihto-omaisuuden määrä ja laatu, vieraan pääoman käyttö sekä liikevaihdon ja vaihto-omaisuuden välinen suhde. Palkatun työvoiman olemassaolo tai yrittäjän työllistyminen yhtiön toiminnassa puolsivat yleisesti sitä, että kyseessä on laissa tarkoitettu yritys. Palkatun työvoiman olemassaolo ei kuitenkaan ollut edellytyksenä huojennussäännöksen soveltamiselle. Sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevan säännöksen soveltamisalaa ei lain esitöissä tai oikeuskäytännössä ollut sidottu siihen, onko yhtiön tuloverotus tapahtunut elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisesti.*

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

81 KHO 2014:92

Taluspäällikön, joka vastasi perheyhtiön ulkoisesta laskennasta ja sen kehittamisestä sekä henkilöstö- ja palkkahallinnosta ja joka lisäksi kuului yhtiön johtoryhmään, voitiin katsoa perintö- ja lahjaverolain 55 §:n 1 momentissa tarkoitettu tavoin jatkavan lahjaksi saamallaan varoilla yritystoimintaa, vaikka hän ei kuuluisi yhtiön hallitukseen.

*A:n mukaan hän tulee jatkamaan toimintaansa yhtiön taluspäällikkönä, joka **vastaa yhtiön ulkoisesta laskennasta ja sen kehittamisestä sekä henkilöstö- ja palkkahallinnosta. Hän kuuluu myös yhtiön johtoryhmään**, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksiin tulevia asioita sekä seurata ja raportoida muun muassa yhtiön taloutta, myyntiä, markkinointia, laatua ja toimitusvarmuutta.---*

*Veronhuojennuksen edellytyksenä on, että verovelvollinen jatkaa yritystoimintaa lahjana saadussa yrityksessä. **Siitä, mitä yritystoiminnan jatkamisella tarkoitetaan, ei ole tarkemmin säädetty. Osakeyhtiömuotoisessa yrityksessä yritystoiminnan jatkaminen tapahtuu yleensä toimimisena toimitusjohtajana tai hallituksessa.** Tätä ei kuitenkaan käytännön syistä voida asettaa huojennuksen ehdottomaksi edellytykseksi, vaan asiassa esitetyllä tavalla yritystoiminnan jatkaminen voi perheyhtiössä tapahtua myös käyttämällä päätösvaltaa osakkuuden perusteella ja toimimalla yhtiön johtotehtävissä.*

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

82 KHO 2015:154

*A, joka omisti osakeyhtiön 100:sta osakkeesta 17 osaketta, aikoi lahjoittaa lapsenlapselleen 10 osaketta siten, että A pidättää itsellään lahjaksi annettaviin osakkeisiin liittyvän äänioikeuden. **Lahjansaaja oli kyseisen yhtiön hallituksen jäsen ja työskenteli yhtiön palveluksessa.** Äänioikeuden pidättämisestä johtuen lahjansaajan ei katsottu jatkavan yritystoimintaa perintö- ja lahjaverolain 55 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla lahjaksi saamallaan varoilla.*

Lahjansaaja työskentelee kokoaikaisesti X Oy:n palveluksessa ja on yhtiön hallituksen jäsen. Lahjanantajan tarkoituksena on pidättää itselleen osakkeiden tuottama äänioikeus. Lahjansaajan tarkoituksena on jatkaa kyseisen yhtiön toiminnassa.

*Sukupolvenvaihdoishuojennusta koskevien säännösten soveltamisen edellytyksenä on, että lahjansaaja jatkaa lahjana saaduilla varoilla yritystoimintaa näin saadussa yrityksessä. **Jos lahjoitettaviin osakkeisiin liittyvä äänioikeus jää lahjanantajalle, lahjansaajan ei voida katsoa jatkavan yritystoimintaa lahjana saamallaan varoilla.***

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

83 **Lahjaverosta yleisesti**

- Lahjansaajan pitää yleensä maksaa lahjaveroa, jos saa lahjan, jonka käypä arvo on 5 000 € tai enemmän
 - Lahjan muodolla ei ole merkitystä - voi olla käteistä, osakkeita, esineitä jne
- Samalta lahjanantajalta voi saada kolmen vuoden aikana maksimissaan 5 000 € verovapaasti
 - Esimerkki Verohallinnon ohjeesta: Isä antoi tyttärelle 4 000 euron rahalahjan 3.1.2022. Myöhemmin, 1.5.2023, isä lahjoitti tyttärelle lisäksi 2 000 euroa. Lahjojen yhteisarvo on 6 000 euroa. Koska 5 000 euron raja tulee täyteen, tytär tekee lahjaveroilmoituksen 1.5.2023 saamastaan lahjasta ja ilmoittaa siinä myös 3.1.2022 saamansa lahjan. Tytär maksaa lahjaveroa lahjojen yhteisarvosta (6 000 eurosta) 1. veroluokan mukaan. Lahjaveron määrä on 180 euroa.
- Lahjaveron maksaa ja lahjaveroilmoituksen tekee aina lahjansaaja
- Lahjaverossa on kaksi veroluokkaa
 - Lähimmät sukulaiset, mm. lapsi, lapsenlapsi, aviopuoliso
 - Muut kuin lähimmät sukulaiset, mm. sisarukset, ystävät
- Veroluokissa vielä progressiota, jonka seurauksena lahjaveron vaihtelee 8 – 33 % välillä
 - Lahjaveron määrä on helppoa laskea Lahjaverolaskurilla
<https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/lahja/lahjaverolaskuri/>

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

84 **Kotiläskyksi**

- Lue Henkilöverotus-teoksesta luku 15
- Kertaa TVL 48 § ja PerVL 55-57 §
- Tutustu Verohallinnon ohjeisiin:
 - Osinkotulojen verotus
 - Osakeyhtiön sukupolvenvaihdos verotuksessa
 - Yritysvaarallisuuden arvostaminen perintö- ja lahjaverotuksessa
- Lue artikkelit / asiantuntija vastaa –palstan kysymykset:

<https://tilisanomat.fi/verotus/varainsiirtoverolakiin-on-tehty-muutoksia-mita-kannattaa-tietaa-ja-huomioida>

<https://tilisanomat.fi/yritysjuridiikka/alihintainen-luovutus-osakeyhtiolle-lahjaatuloa-vai-peitety-osinkoa>

<https://tilisanomat.fi/asiantuntija-vastaa/kysy-verotuksesta/osinkotuloa-vai-ei>

<https://tilisanomat.fi/asiantuntija-vastaa/kysy-verotuksesta/nettovarallisuuslaskenta-ja-osingon-paamatulo-osuus-henkiloverotus-murrettu-tilikausi>

<https://tilisanomat.fi/asiantuntija-vastaa/kysy-verotuksesta/osakaslainan-vaikutus-osingon-tulo-osuuksiin>

Lisälukemista

Tuloverolaki
käytännössä

Ossa
Alma Talent

12.6.2024 ©Taloushallinto liitto

**Muistetaan
työssämme huomioida
yrittäjän
kokonaisverorasitus!**

